

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Legea apărării naționale a României	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
2.1 Sursa proiectului de act normativ	Hotărârea Parlamentului nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, Program de guvernare 2025-2028, Secțiunea Apărare.
2.2. Descrierea situației actuale	Din perspectiva Strategiei naționale de apărare a țării pentru perioada 2020-2025, asigurarea unui cadru legislativ coerent și aplicat are menirea de a contribui la modernizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării naționale. În perioada 2020-2025 este necesară adaptarea cadrului legislativ în domeniul apărării naționale, pentru a oferi instituțiilor naționale responsabile instrumentele necesare racordării prompte și flexibilitatea de a gestiona provocările la adresa apărării și securității naționale. Transformările mediului global de securitate sunt caracterizate de accentuarea interdependențelor și impredictibilității, precum și de dificultatea de a delimita riscurile și amenințările de tip clasic de cele hibride. Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, cu modificările ulterioare, în vigoare la acest moment, a fost elaborată și adoptată înainte de revizuirea Constituției în 2003 și anterior dobândirii de către România a statutului de stat membru NATO și UE. Acest considerent, precum și necesitatea de adaptare și reformare a domeniului apărării impun adoptarea unui nou act normativ. Mai mult decât atât, în perioada 1994-2022, au fost adoptate o serie de acte normative care cuprind reglementări cu impact asupra structurii sistemului național de apărare, a organizării și funcționării forțelor armate la pace, precum: Legea nr. 395/2005 privind suspendarea pe timp de pace a serviciului militar obligatoriu și trecerea la serviciul militar pe bază de voluntariat, cu modificările ulterioare, Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 15/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 15/2005, Legea nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată, cu modificările ulterioare și Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, cu modificările ulterioare. Totodată, nivelul accelerat al progresului tehnologic și lecțiile identificate în misiuni și operații sau din conflictele din ultima perioadă reflectă o nevoie de corelare permanentă și profundă între măsurile, activitățile și acțiunile în domeniul apărării naționale la nivelul autorităților și instituțiilor publice, pentru realizarea și menținerea capabilităților armatei, reziliență, descurajare și apărare, pe timp de pace și al stărilor excepționale – starea de urgență, starea de asediu, mobilizarea parțială sau totală a forțelor armate, starea de război - în aplicarea Constituției României și a dreptului internațional. În același timp, securitatea și apărarea națională implică continuitatea și gradualitatea măsurilor și acțiunilor pentru protejarea valorilor constituționale, printr-o abordare graduală a amenințărilor și pericolelor care pot afecta suveranitatea, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională. Astfel, soluțiile prefigurate

	prin proiectul de act normativ trebuie să asigure cadrul pentru integrarea acestor cerințe, conform art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, adoptarea prezentului proiect de act normativ este necesară și din perspectiva armonizării cadrului normativ incident domeniului apărării, precum și din necesitatea abordării apărării naționale în contextul apărării colective în cadrul Alianței Nord-Atlantice și a Politicii de Securitate și Apărare Comună a Uniunii Europene.
2.3. Schimbări preconizate	Prin soluțiile prefigurate prin prezentul proiect de lege se definește în mod cuprinzător apărarea națională. De asemenea, au fost introduse noi abordări ale relațiilor specifice domeniului apărării, la nivel conceptual, cât și instituțional, după cum urmează: - proiectul de act normativ integrează relațiile sociale care se stabilesc pentru apărarea națională, în vederea protejării și garantării valorilor constituționale ale statului român și exercitării dreptului inerent la autopărare individuală. Totodată, reflectă corelarea cu relațiile stabilite în organizațiile internaționale și cu statele care se angajează în exercitarea autoapărării colective, în cadrul prevăzut de art. 51 din Carta Națiunilor Unite din 26 iunie 1945; - norma nu se mai raportează la „doctrina militară”, ci la documentele de planificare a apărării la nivel național și departamental, în vederea asigurării cadrului normativ de implementare a Strategiei naționale de apărare a țării (SNA) și a Strategiei militare (SM). Documentele de planificare a apărării la nivel național și departamental sunt prevăzute de Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, planificarea apărării asigurând desfășurarea procesului de planificare a operațiilor în vederea îndeplinirii misiunilor și obiectivelor în domeniul apărării. Astfel, sunt prevăzute tipurile de forțe care participă la executarea acțiunilor prin care se implementează deciziile și măsurile necesare apărării țării și modalitatea de determinare a necesarului de capacități. Nu în ultimul rând, proiectul de act normativ prevede rolul Ministerului Apărării Naționale de integrare și conducere, într-o concepție unitară, a acțiunilor tuturor forțelor participante la apărarea țării, conform planurilor în vigoare; - realizează cadrul normativ intern necesar implementării deciziilor adoptate în cadrul organizațiilor în care România este membru; - crearea cadrului pentru o reacție adaptată, graduală, la nivel național și în cadrul de cooperare la nivelul organizațiilor internaționale, de descurajare și apărare, împotriva amenințărilor și pericolelor care pot afecta suveranitatea, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională, securitatea națională a României, la nivelul autorităților și instituțiilor publice; - corelat asigură cadrul legal pentru transferul de autoritate și completează domeniul Legii nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare. Comanda deplină a forțelor armate este un atribut constituțional și se exercită conform legii române. Cadrul original convențional al transferului de autoritate se află în dispozițiile art. 43-51 de la Capitolul VII din Carta Națiunilor Unite din 26 iunie 1945, care stabilește limitele și modul de determinare a acestuia prin tratate și planurile pentru operații, inclusiv pentru situațiile în care se exercită dreptul de autoapărare colectivă. În situația pregătirii și desfășurării operațiilor în cadrul prevăzut de Legea nr. 291/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării

	Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare, transferul comenzii sau controlului operațional presupun stabilirea de sarcini sau direcționări de către comandanții militari desemnați pentru conducerea misiunilor/operațiilor în vederea îndeplinirii obiectivelor acestora, stabilite de autoritățile militare la nivel național și în cadrul apărării colective. Astfel, transferul de autoritate are caracter temporar și nu implică nicio restrângere a autorității naționale asupra forțelor armate și, pe durata acestuia, personalul participant este permanent sub autoritatea legii române; - statuează principiul conducerii unice, interinstituționale la nivel strategic; - stabilește competențele și modalitatea de angajare a capabilităților militare și nonmilitare, constituite la pace, în situația amenințărilor hibride care nu impun instituirea uneia dintre măsurile excepționale prevăzute la art. 93 din Constituția României, republicată sau dispunerea uneia dintre măsurile prevăzute la art. 92 din Constituție. Amenințările hibride sunt conceptualizate prin Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020 - 2024, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020 și Strategia militară a României, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 832/2021 și sunt abordate din perspectiva riscului de exploatare a vulnerabilităților prin tactici și tehnici perfecționate constant și a conceptului de reziliență; - asigură cadrul legal pentru angajarea capabilităților militare și nonmilitare în afara teritoriului statului român pentru protejarea cetățenilor români aflați în pericol; - reglementează procesul periodic de desfășurare a Analizei Strategice a Apărării (ASA), în corelare cu elaborarea SNA; - asigură coerență efortului național de apărare și inițierea eficientă a măsurilor de răspuns, precum și a necesității de adaptare și conjungere a acțiunilor tuturor instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării prin militarizarea forțelor de protecție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Pentru realizarea unei tranziții fluente între diferitele faze ale operației de apărare și pentru asigurarea unui răspuns național omogen, este obligatorie coordonarea și sincronizarea, în special la nivel operativ și tactic, a acțiunilor desfășurate de către toate instituțiile din categoria celor destinate apărării. Astfel, militarizarea structurilor MAI la starea de asediu, mobilizare sau război, va genera o serie de avantaje operaționale esențiale în ceea ce privește crearea unei imagini strategice integrate, capacitatea de coordonare a forțelor și de planificare a acțiunilor. Totodată, va crește capacitatea de integrare a forțelor MAI, în cadrul dispozitivelor constituite în interiorul teritoriului național și va asigura un grad ridicat de interoperabilitate și complementaritate a acțiunilor în raport cu forțele militare, pe timpul diferitelor misiuni de asigurare a securității și protecției populației. Regulile aplicabile acestei situații se stabilesc prin actele normative care reglementează organizarea și funcționarea instituțiilor și statutul personalului din MAI. În vederea organizării punerii în aplicare a art. 11, instituțiile vizate vor iniția acte administrative subsecvente; - corelează misiunile esențiale ale Armatei României, potrivit prevederilor Constituției României, republicată și în acord cu tratatele internaționale la care România este parte, stabilește cadrul de reglementare pentru regulile care privesc aspectele esențiale în pregătirea și desfășurarea operațiilor militare pe teritoriul statului român, prin raportare la riscurile și amenințările la adresa valorilor constituționale și a intereselor și obiectivelor naționale de securitate în domeniul apărării. Prevederile noului proiect de lege clarifică o serie de aspecte în ceea ce privește competențe, proceduri și modalități de organizare, funcționare a structurilor care au responsabilități în domeniul reglementat.
2.4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a						
Impactul socioeconomic						
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.2. Impactul social		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.4. Impactul macroeconomic		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile		Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.				
3.9. Alte informații		Nu este cazul.				
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2025	2026	2027	2028	2029	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de cheltuieli:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	După adoptarea prezentului proiect de act normativ se vor elabora, în vederea implementării noilor dispoziții, Hotărâri ale Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Guvernului, ordine și alte reglementări conexe.					
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Prezentul act normativ nu transpune legislația UE și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.					
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Prezentul act normativ nu transpune legislația UE și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.					
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 6-a						
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea	Nu este cazul.					

actelor normative	
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	A fost efectuată consultarea structurilor asociative ale autorităților publice locale cu privire la proiectul de act normativ.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Este necesar avizul CSAT și avizul Consiliului Legislativ.
6.6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare a) proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de 01.04.2024. b) recomandările scrise s-au putut transmite în termen de 10 zile calendaristice de la publicarea pe site-ul Ministerului Apărării Naționale
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

În considerarea celor menționate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege a apărării naționale a României.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE**

LIVIU-IONUȚ MOȘTEANU

În considerarea celor menționate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege a apărării naționale a României.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE
INFORMAȚII EXTERNE**

PETRU GABRIEL VLASE

**p. DIRECTORUL SERVICIULUI ROMÂN
DE INFORMAȚII**

RĂZVAN IONESCU

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE
TELECOMUNICAȚII SPECIALE**

IONEL-SORIN BĂLAN

**DIRECTORUL SERVICIULUI
DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ**

LUCIAN-SILVAN PAHONȚU

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

OANA-SILVIA ȚOIU

MINISTRUL FINANȚELOR

ALEXANDRU NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU

**MINISTRUL ECONOMIEI,
DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI
TURISMULUI**

RADU-DINEL MIRUȚĂ